

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Akershus

Møtedato 01.03.2022 Vår dato: 07.03.2022
Møtetid kl. 09:35 Utvalgssekretær Vidar Kapelrud
Møtested Grønt fagsenter Hvam Telefon 95970093

Sak 21/00861

Som medlemmer møtte:

Jens Thori Kogstad, Torbjørg Kylland (nestleder), Helge Olaf Aas, Terje Romsaas, Marit Helene Lund (ABK), Siri Marlén Sundhagen (ABU) og Marthe Bogstad (2. vara).

Forfall: Eli Berven, Jørgen Thorshov (1. vara).

Fra administrasjonen: Vidar Kapelrud (sekr.) og Mona Askerød.

Til behandling:

Faste saker3/22 22/00049-3 Faste saker Akershus mars

[Click here to enter text.](#)

1/2022 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak: Godkjennes.

2/2022 Godkjenning av protokoll fra styremøte 8. februar 2022

Vedtak: Godkjennes.

4/2022 Regnskap/Økonomi

Tas på senere møte.

5/2022 Medlemsoversikt

Medlemskategori	25.02.2022	07.01.2022	04.05.2021	09.04.2021	10.03.2021	24/2/2021
P1=Personlig medlem	2 351	2 416	2310	2316	2 312	2 313
P2=Bruksmedlem	2 008	2 039	2019	2023	2 023	2 031
P3=Husstandsmedl.	647	658	643	647	645	644
Æ1	1	1	1	1	1	1
Æ3	4	4	4	4	4	4
Totalt	5 011	5 118	4977	4991	4 985	4 993

Vedtak: Tas til etterretning.

6/2022 Representasjon/Invitasjoner

1. mars 2022 Styremøte Akershus Bondelag-

2. mars 2022 Stormøte korn, Askim

18-19 mars 2022: ÅRSMØTE Akershus Bondelag (Olavsgaard)

19. mars 2022 Styremøte AB (konstituerende styremøte) ca kl 14.30

- Representasjon
- Møteplan
- Beredskapsplan

Møter i faste utvalg siden sist:

Korn- og miljøutvalget (sammen med Østfold):
Stormøtet Askim 2.3!

Grøntutvalget (sammen med Østfold):

Møte 10. februar:

- Innspill til jordbruksforhandlingene.
- Grøntmøte 5. april 2022 (Råde)
- Høring produksjonssvikt

Rovdyr-ulv:

- Ros til regjeringa – at de står på Stortingets målsettinger
- Helikopterjakt fra SNO.

Fylkesleder:

- Fylkesledersamling 17/2 i Landbrukets Hus: foreløpige tall om kostnadskompensasjon.

7/2022

Nytt fra ABK

De siste ukene har gått med til å få alt på plass til Distriktsårsmøtet. Årsmøtedokumentene ble sendt ut fredag 25. februar. Den flotte Årsmeldinga vår var for stor til å sendes i PDF format noe som forsinket utsendinga, men vi klarte det innafor fristen!

Distriktsårsmøtet i ABK holdes på Bøndenes Hus Enebakk lørdag 12. mars.

Møteleder er dyktige Eline Stokstad Oserud.

Vertskapslaga, Enebakk og Ski har ansvar for bespising.

Ordfører Hans Kristian Solberg vil ønske velkommen til Enebakk.

Jorun Henriksen, leder i NBK informerer om arbeidet i landsstyret.

Årsmøteforedrag v. Anne Enger. «Hva slags samfunn vil vi ha? Hvilke verdier vil vi bygge på?»

Vi er veldig glade for at vi kan arrangere møtet fysisk. Det er 72 påmeldte.

Annet:

ABK skal arrangere kurs i småskaladyrking av grønnsaker 2. mars på Frivillighetens Hus på Jessheim. Kursholder er Monica Bang, Nannestad BK. 40 påmeldte. Kurset er finansiert av inkluderingsprosjektet til NBK, «Kvinner Ut» Utlodning til inntekt for vårt hjelpeprosjekt for bondekvinne i Guatemala, et samarbeid med Utviklingsfondet.

Forslag til vedtak: Tas til orientering.

8/2022

Nytt fra ABU

- 19/2 årsmøtet avholdt i Hurdal – innsamling til Malawi-prosjektet.
- Kons. Styremøte 2. mars
- 11-13 mars: Vårkurs
- Planlegger Kollen-arrangement
- Planlegger Landsstevnet 2023
- Motorsagtevling på vinterstevne.

Forslag til vedtak: Tas til orientering

Saker til behandling 19/22 21/00659-9 Arbeidsfordeling på årsmøtet

Vedtak

Styrets forslag følges opp.

Saksutredning

Kjøreplan årsmøte

Fredag 18. mars

Klokka	Hva skjer	Ansvar	Annet
9.00	Kaffe/registr		
9.30	Møteåpning: - Velkommen v/Jens - Gir ordet til møteleder - Praktisk info v/?? - Opprop v/?? - Lesing av Norges Bondelags formålsparagraf v/Terje - Gjennomgang program og timeplan v/Terje - Gjennomgang utsendte sakspapir v/Terje		
10.00	- Video fra Lillestrøm? - Hilsen fra ordfører i Lillestrøm - Hilsen fra lokallagsleder i Skedsmo - Hilsen fra fylkesråd for næring og tannhelse i Viken Johan Edvard Grimstad - Konstituering av møtet - Godkjenning innkalling og sakliste - Valg av to til å underskrive protokollen		

	- Tellekorps		
10.30	Leders tale		
10.45	Årsmelding og regnskap 2021		
11.00	15 min pause		
11.15	Prioriterte saker fra Norges Bondelag v/Erling Aas-Eng		
11.30	Debatt: Prioriterte saker, leders tale, Årsmled regnskap		
12.45	Prisutdeling: Stå-på-prisen		
13.00	Lunsj (1 t)		
14.00	Hilsener utenfra		
14.15	Fagtema inntektsløft v/Simen Solbakken		
14.40	Oslofjorden v/Otto Galleberg		
15.00	Generaldebatt		
	Generaldebatt		
16.45 (seinest)	Prisutdeling: Årets lokallag		
17.00	Absolutt siste møteslutt		

Lørdag 19.mars

Klokka	Hva skjer	Ansvar	Annet
9.00	Innkomne saker		
10.00	Arbeidsplan og budsjett 2022		
10.30	Pause 15 min		
10.45	Fagtema klima Klimakalkulator v/Erling Aas Eng		
	+Debatt klima		
11.30	Lunsj		
12.30	Hilsener utenfra		
12.45	Prisutdeling: Verveprisen		
13.00	Valg Godtgjørelse tillitsvalgte		
14.00	Møteslutt		

20/22 21/00659-7 Innkommen sak Ås Landbrukslag: Tiltak for økt proteinproduksjon

Vedtak

Styret innstiller til årsmøtet:

Det er kommet inn to forslag som handler om tiltak for framtidig lønnsomhet i korn og proteinvekster. Det nedsettes en komite som får i oppdrag å arbeide de to forslagene sammen til én felles resolusjon fra møtet. Komiteens forslag legges fram til debatt og vedtak i årsmøtet. Torbjørg Kylland leder resolusjonskomiteen, og får med seg tre medlemmer som velges av årsmøtet.

Torbjørg Kylland leder resolusjonskomiteen, og får med seg tre medlemmer som velges av årsmøtet.

Saksutredning

Tiltak for økt proteinproduksjon

- **Pristillegg for proteininnhold i bygg og fôrhvete**
- **Ekstra arealtilskudd for proteinvekster og samdyrking av erter og havre.**

Det er stor enighet om at proteinproduksjonen i Norge bør og skal øke, samtidig som importen av soya skal reduseres eller opphøre. Å øke produksjonen av protein i Norge er derfor svært viktig. Det blir ekstra utfordrende med den kraftige økningen i gjødselpriser som vi ser nå.

Slik regelverket nå er, er det krav om at hveten må ha et visst proteininnhold for å få hveten avregnet som mathvete. Dersom det blir en fuktig høst, kan en risikere at hvete blir avregnet som fôr pga. falltallet ikke er høyt nok. Da får en ikke godtgjort det høyere proteininnhold kornet har. For å bøte på det, bør fôrhvete få samme proteintillegg som mathvete.

Ås Landbrukslag har tidligere foreslått at det bør innføres proteinbetaling av bygg. Det vil på kort sikt føre til at det i større grad blir brukt delgjødsling til bygg, og at siste gjødsling blir utført seinere på sommeren. Det er også en viss forskjell på hvor stor proteinavling de ulike byggsortene har; sorter med stor proteinavling vil bli valgt. Begge disse forhold vil føre til en betydelig økning av protein i bygget. På lengre sikt vil det utvikles sorter som vil gi betydelig økt proteinavling i bygg. Disse sortene vil gi mye høyere proteininnhold, men vil gi noe lavere avling. Slike sorter vil ikke kunne dyrkes uten betaling for proteininnhold i bygg.

Det pågår undersøkelser for å finne mer egnede sorter og arter av proteinvekster. Dette arbeidet ser lovende ut både for erter og åkerbønner. Økt betaling for dyrking av slike proteinvekster vil stimulere til dyrking av disse.

Samdyrking havre og erter er en fin mulighet til å øke produksjonen av erter i Norge. Ertene blir lettere å treske og bonden kan redusere gjødselmengden i havre. Utfordringen er at med dagens regler vil det bli et stort trekk ved levering til mottak. Det ble før sesongen 2021 åpnet for mottak i økologisk dyrket blanding av havre og erter, men Felleskjøpet tar 50øre/kg for å rense/dele. Vi foreslår at det åpnes for mottak også av havre-erter-blanding i konvensjonell produksjon og at rensekostnaden senkes drastisk.

Vi foreslår at

1. Fôrhvete får samme proteintillegg som mathvete
2. Det innføres pristillegg for proteininnhold i bygg
3. Det innføres et ekstra arealtilskudd for dyrking av proteinvekster
4. Det åpnes for levering av havre-erter-blanding i konvensjonelt landbruk i likhet med økologisk produksjon, og at rensekostnadene sendes drastisk.

21/22 21/00659-6 Innkommen sak Vestby Landbrukslag: Lønnsomheten i korn og fremtiden for kornbonden.

Vedtak

Styret innstiller til årsmøtet:

Det er kommet inn to forslag som handler om tiltak for framtidig lønnsomhet i korn og proteinvekster. Det nedsettes en komite som får i oppdrag å arbeide de to forslagene sammen til én felles resolusjon fra møtet. Komiteens forslag legges fram til debatt og vedtak i årsmøtet. Torbjørg Kylland leder resolusjonskomiteen, og får med seg tre medlemmer som velges av årsmøtet.

Torbjørg Kylland leder resolusjonskomiteen, og får med seg tre medlemmer som velges av årsmøtet.

Saksutredning

Lønnsomheten i korn og fremtiden for kornbonden

De siste årene har det kun gått en vei for kornbonden. Dessverre er vi nå kommet så langt at det er kritisk. Vi må gjøre noe med en gang. Det holder ikke at det skal trappes opp over 4 år. Innen den tid er mange områder lagt ned og kommer ikke tilbake i drift.

Slik det er i dag er det ikke lenger levedyktig.

Hvis man ser på følgende rapporteringskommuner Asker, Aurskog-Høland, Bærum, Eidsvoll, Enebakk, Frogn, Gjerdrum, Hurdal, Lillestrøm, Lørenskog, Nannestad, Nes, Nesodden, Nittedal, Nordre Follo, Rælingen, Ullensaker, Vestby og Ås kommer vi frem til følgende tall på produksjonstilskudd 2021:

Grovfor antall dekar	160 244
Grovfor antall søkere	875
Korn antall dekar	603 262
Korn antall søkere	1 515
Potet antall dekar	5 477
Potet antall søkere	61
Grønnsaker antall dekar	2 583
Grønnsaker antall søkere	49
Frukt antall dekar	336
Frukt antall søkere	21
Bær antall dekar	1 701
Bær antall søkere	40

Slik vi har fått opplyst skal ca 85% av medlemmene i Akershus Bondelag være tilknyttet kornproduksjon. Når vi ser at det søkes arealtilskudd for 773.603 dekar totalt på disse kommunene vil det si at korn står for 78% av alt areal opplistet over. Da må også vårt fokus økes betraktelig i forhold til dette. Det er alle og enhver tillitsvalgte i Akershus sin oppgave å se fremover og sikre at denne næringen kan være med oss videre.

Vi snakker hele tiden om godt norsk og spis norsk, men hva skjer om vi tar bort kornproduksjonen. Hva har vi da igjen og kunne si at det er norsk produksjon. Det er dette som vi i dag kritiserer matvarekjedene for å jobbe seg rundt. De tar en liten del av et produkt og kaller det norsk bare fordi de har et hint av noe norsk i seg.

Alle vet om hvem kostnader som har utviklet seg på gjødsel, diesel og strøm, men det er vel så mye kostnadsøkning på sprøytemidler (Glyfosat doblet i pris), såvarer og maskiner. Når det gjelder maskiner har følgende i fra 2019 til 2021 (kornproduksjon har en veldig høy andel bundet kapital på maskiner):

- Såmaskin 3m 26,6%
- Gåsefotharv 3m 20,4%
- Gåsefotharv 6m 18,8%
- Tresker 15,1%
- Traktor 140hk 26,7%

Samtidig med dette har vi en kostnadsutvikling på stål som er ekstrem. For bedrifter som produserer i stål i Sverige har stålkostnaden økt med 68% fra juli 2020 til desember 2021 noe som vil føre til enda mere kostnader på maskiner.

Det er på vei til å bli vedtatt krav som gjør at mange områder ikke får mulighet til å dyrke høstkorn eller at muligheten blir sterkt redusert. Dette vil gjøre at det å produsere korn mister den gode muligheten for større avlinger. Hvis vi legger til grunn NLR sine lønnsomhetstabeller vil det bli noe slikt:

Maskinkostnad 500,- per mål og jordleie 300,- per mål

Sum til å dekke faste utgifter, arbeidsvederlag

- Bygg 500kg snitt = 166,- per mål
- Havre 500kg snitt = 147,- per mål
- Vårhvete 450kg snitt = -61,- per mål Forhvete
- Vårhvete 450kg snitt = 236,- per mål Mathvete
- Høsthvete 600kg snitt = 432,- per mål Forhvete
- Høsthvete 600kg snitt = 560,- per mål Mathvete

Hvis vi da sier at du driver 920 mål korn vil du ha 460.000,- til maskinkostnader som kan være mulig med alt utstyr brukt og ikke mye vedlikehold. Men du har fortsatt da bare 157,- (snitt mellom bygg og havre) per mål til å dekke faste utgifter, arbeidsvederlag altså sum 144.440,-. Legg også merke til at disse tallene har tatt høyde for AK på 437,- (sone 1) og dagens gjødsel og såkorn. Sprøytemidler burde nok egentlig vært justert opp i pris (kun Glyfosat er justert).

Med de nye kostnadene er det ingen mulighet for lønnsomhet slik verden er nå.

Forslag på resolusjon:

Norges Bondelag er avhengig av at kornbonden er med hele veien i kjeden for å ivareta Norsk mat og legitimitet til storsamfunnet.

Norges Bondelag må sikre at kornbonden kan produsere uten at han må ha en godt betalt heltidsjobb ved siden av for å betale for driften på gården.

Landbruket og særdeles kornprodusenten er i en svært dramatisk situasjon og vi er helt avhengige av kraftige strakstiltak for å overleve.

Med Vennlig Hilsen

Styret i Vestby Landbrukslag

V/Leder Stein Are Lie

Stein Are Lie

22/22 21/00659-11 Sak fra styret: Forslag til ny valg nemnd i Akershus Bondelag

Vedtak

Dagens valg nemnd består av sju personer, med en komplisert valgstruktur. Styret ønsker å forenkle valg nemndas arbeid og sammensetning, og fremmer derfor følgende forslag for årsmøtet, med virkning fra årsmøtet 2023:

Saksutredning

Forslag til årsmøtet fra fylkesstyret: Endring i valg nemndas sammensetning.

Begrunnelse:

Dagens valg nemnd består av sju personer, med en komplisert valgstruktur. Styret ønsker å forenkle valg nemndas arbeid og sammensetning, og fremmer derfor følgende forslag for årsmøtet, med virkning fra årsmøtet 2023:

Valg nemndas sammensetning

Valg nemnda i Akershus Bondelag består av fire personer: Tre medlemmer og en leder, alle med personlig vara. Leder har dobbeltstemme.

Det skal være ett medlem fra Øvre Romerike, ett fra Nedre Romerike og ett fra Follo/Vest, etter de samme regiongrensene som fylkeslaget bruker ellers. Hvert medlem skal ha en personlig vara fra samme region.

Leder og leders vara er regionuavhengig. Vara for leder bør komme fra en annen region enn leder.

Årsmøtet velger hvert år ett (regions)medlem med vara for tre år, samt leder med vara som velges for ett år.

Rekkefølgen for valg av (regions)medlemmer avgjøres første året ved loddtrekning.

Nemnda konstituerer seg selv (eventuell sekretær, nestleder).

Valg nemnda innstiller til hvert årsmøte kandidater til ny leder og nytt (regions)medlem i valg nemnda.

Innføring

Den nye ordningen trer i kraft fra årsmøtet 2023. Valg nemnda som velges i 2022 velges etter gammel ordning, men innstiller på (fulltallig) valgkomite etter ny ordning til årsmøtet 2023. Til årsmøtet 2023 legger fylkesstyret fram et forslag til ny instruks for valgkomiteen, som hensyntar den nye sammensetningen.

23/22 21/00659-10 Årsmelding 2021

Vedtak

Årsmeldingen legges fram for årsmøtet med de endringer som kom fram i møtet.

Saksutredning

Styrets årsmelding for 2021 vedlagt. Kommenteres og behandles i møtet.

24/22 21/00659-8 Arbeidsprogram Akershus Bondelag 2022-23

Vedtak

Styret legger frem for årsmøtet for endelig godkjenning det fremlagte forslag til arbeidsprogram for Akershus Bondelag for 2022-2023.

Saksutredning

På styremøte i Akershus Bondelag 22. september 2021 (Brennmoen, Mysen), behandlet styret sak 64/21 Prioriterte saker Norges Bondelag – som ble sett i lys av arbeidsplan for Akershus Bondelag vedtatt på årsmøtet i mars 2021.

Norges Bondelag arbeidsprogram ble oversendt fylkeslaget, og er forutsatt lagt til grunn for arbeidet i lokallaga, i fylkene og sentralt det kommende arbeidsåret.

Det heter i styrevedtaket i Norges Bondelag bl.a.:

«Styret i Norges Bondelag viser til bruddet i årets jordbruksforhandlinger og årsmøtets vedtak om å prioritere inntektskampen framover.

Det neste arbeidsåret vil arbeidet med å løfte inntektene betydelig bli den viktigste saken for hele organisasjonen.

Det innebærer særlig innsats i forbindelse med stortingsvalget, nytt inntektsmål, endringer i grunnlagsmaterialet, faglig og politiske arbeid med forutsetningene for økt inntekt og grundige forberedelser til jordbruksforhandlingene i 2022.

I tillegg vil styret peke på behovet for medlemsverving og styrke organisasjonsarbeidet etter unntakssituasjonen med korona.

For øvrig legges vedlagte saksnotat til grunn for arbeidet i lokallaga, i fylkene og sentralt det kommende arbeidsåret.....»

Vi konkluderte også med at Akershus Bondelag med fordel kan korte ned sitt arbeidsprogram og utarbeide en liste over de høyest prioriterte arbeidsoppgaver ved neste korsvei (årsmøtet i mars 2022).

I tråd med saksnotat fra Norges Bondelag, legger vi derfor opp en arbeidsplan rundt følgende hovedoverskrifter – som alle er veldig relevante for Akershus:

1. Offensiv næringspolitikk - Inntekt - marked, verdiskaping og økonomiske vilkår
2. Areal – landbruket skal bruke hele landet
3. Et bærekraftig landbruk
4. Sterkere organisasjon
5. Økt forståelse for landbruket
6. Hverdags-Bondelaget leverer

25/22 21/00909-5 Jordbruksforhandlingene - arbeidet med utkast til innspill fra Akershus Bondelag

Vedtak

AU jobber videre med innspillet, og saken drøftes og avgjøres på styremøte (på Teams) 16. mars.

Saksutredning

Førsteutkast innspill fra Akershus Bondelag ettersendes.

Innspillet fra Akershus vil bygge på:

- Innspill fra lokallaga (24 av 25 (26)) lag har avgitt innspill
- Innspill fra Kontakt- og dialogmøte 15. februar 2022
- Innspill fra felles korn- og miljøutvalg med Østfold
- Innspill fra felles grøntutvalg med Østfold
- ....og selvsagt styrets helhetsvurderinger

I førsteutkastet vil **særinnspill fra kontaktmøtet eller direkte innsendte innspill**, bli sammenstilt med innspill fra lokallagene/egne vurderinger slik at det eksplisitt tas stilling til eventuelle avvikende meninger.

Også de to innkomne forslag til årsmøtet i Akershus Bondelag (fra hhv. Ås og Vestby) trekkes inn i vurderingene, slik at Akershus Bondelag sine synspunkter fremstår som mest mulig konsistent.

Noen passasjer – **merket i rødt** - er ment som konkrete forslag til tekst i innspillet.

Orienteringssaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
3/22	21/00861-7	<p>Orienteringssaker Akershus mars 2022:</p> <p>Høringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høring - Ny instruks for RMP - 2023-2026 Frist 22 april • Intern høring om innspill til tilskudd om produksjonssvikt (avlingskade) frist 18. Mars <p>Andre saker: •</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbakemelding etter møte HUVO-Bjørn Baardshaug <p>Møter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stormøte korn 2022 - 2 mars Askim • Møteinvitasjon 14.03.2022 Beredskap Norderhov (Buskerud Bondelag) • Fagmøte grønt 5. april 2022 invitasjon • Treffpunkt Øst 9-10. November 202